

MDC Sem 2 Examination

409

Introduction to Research : Level-2

Time : 2-30 Hours]

May-2025

[Max. Marks : 70

Instructions: All questions carry equal (14) Marks.

Q.1 'મૂળભૂત રીતે મીડિયા સંશોધન એ આંતરવિદ્યાકીય સંશોધન છે' - આ વિધાનને યોગ્ય ઠેરવો. તેમજ તેના બે ઉદાહરણો આપીને જરૂરી માહિતી સાથે તમારી દલીલો સમજાવો. (14 Marks)

Or

Q.1 (A) પારંપરિક માધ્યમ સંબંધિત સંશોધન શા માટે મહત્વપૂર્ણ છે? તમારા દૃષ્ટિકોણ વિશે જણાવો. (7 Marks)

Q.1 (B) સંશોધનમાં 'સાહિત્ય સમીક્ષા'નું મહત્વ સમજાવો. તેમજ સંશોધનના તારણોમાં 'માન્યતા' (Validity) અને 'વિશ્વસનીયતા' (Reliability) માં તે કેવી રીતે ફાળો આપે છે, તે વિશે ચર્ચા કરો. (7 Marks)

Q.2 પ્રત્યાયન સંશોધનમાં વિવિધ માહિતી સંગ્રહની પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો. તેમજ તેમના ઉપયોગ વિશે વાસ્તવિક જીવનમાંથી ઉદાહરણો આપો. (14 Marks)

Or

Q.2 (A) 'પ્રેક્ષક સંશોધન' (Audience Research) શું છે? જણાવો. તેમજ તે શા માટે જરૂરી છે? સમજાવો. (7 Marks)

Q.2 (B) સંખ્યાત્મક વિશ્લેષણ (Quantitative Analysis) વિશે જણાવો. તેમજ તેના ઉપયોગો અને મર્યાદાઓ વિગતવાર સમજાવો. (7 Marks)

Q.3 'કેસ સ્ટડી' (Case Study) વિશે સમજાવો. તેમજ પ્રત્યાયનમાં 'કેસ સ્ટડી' નો એક સંશોધન પદ્ધતિ તરીકે ઉપયોગ કરવાના ફાયદા અને ગેરફાયદાની ચર્ચા કરો. (14 Marks)

Or

Q.3 (A) જાહેર અભિપ્રાયને આકાર આપવામાં 'મતદાન સર્વેક્ષણો' (Poll Surveys) નું મહત્વ સમજાવો. તેમજ પ્રત્યાયન સંશોધનમાં તેની અસરો વિશે જણાવો. (7 Marks)

Q.3 (B) જાહેરખબર સંશોધનમાં જાહેર ખબરલક્ષી 'તુરંત પુનઃયાદ' (aided Recall) નો અર્થ શું થાય? સમજાવો. તેમજ જાહેરખબરની અસરકારકતા માપવા માટે તેનો ઉપયોગ કેવી રીતે થાય છે? તે વિશે જણાવો. (7 Marks)

Q.4 શોધનિબંધના તમે પસંદ કરેલા વિષય વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો અને તમારી સંશોધન રૂપરેખાને ઉદાહરણ થકી ન્યાયીક ઠેરવો. (14 Marks)

Or

Q.4 (A) 'માર્કેટ રિસર્ચ' (Market Research) નો અર્થ શું છે? જણાવો. તેમજ 'માર્કેટ રિસર્ચ' (Market Research) માટેની પ્રક્રિયા સમજાવીને આ પ્રક્રિયા દ્વારા કયા પ્રકારની માહિતી (Data) એકત્રિત કરી શકાય? તે વિશે સમજાવો. (7 Marks)

Q.4 (B) બિગ ડેટા (Big Data) અને આર્ટિફિશીયલ ઇન્ટેલિજન્સ (AI) કેવી રીતે પ્રત્યાયન સંશોધનમાં પરિવર્તન લાવી રહ્યા છે, તે વિશે જણાવો. (7 Marks)

Q.5 નીચેના બાર પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (14 Marks)

1. SPSS નું પૂરું નામ જણાવો.
2. સારા સંશોધન અહેવાલ લેખનના બે લક્ષણો વર્ણવો.
3. IRS નું પૂર્ણ સ્વરૂપ શું છે? જણાવો અને તેના ઉપયોગ વિશે લખો.
4. સંદેશાવ્યવહાર સંશોધન માટે આર્ટિફિશીયલ ઇન્ટેલિજન્સ (AI) એ કેવી રીતે ઉપયોગી છે? તેના બે કારણો આપો.
5. 'ડેટા મેનેજમેન્ટ' (Data Management) નું મહત્વ સમજાવો.
6. નીચેના ઉદાહરણ માટે મધ્યક, મધ્યસ્થ અને બહુલક શોધો, વિદ્યાર્થીને પાંચ વિષયોમાં મળેલા ગુણ આ પ્રમાણે છે: 60, 70, 75, 80 અને 85.
7. લક્ષિત જૂથ-ચર્ચા (Focused Group Discussion) નું આયોજન કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બે બાબતોનો ઉલ્લેખ કરો.
8. જનસંપર્ક સંશોધન (Public Relations Research) અને જાહેર ખબર સંશોધન (Advertising Research) કેવી રીતે અલગ છે? બે તફાવત આપો.
9. 'આવૃત્તિ વિતરણ' (Frequency Distribution) શું છે? સમજાવો. તેમજ માહિતી (Data)નો સારાંશ આપવામાં તે કેવી રીતે ઉપયોગી થઈ શકે? જણાવો.
10. આંકડાશાસ્ત્રમાં 'વસ્તી' (Population) અને 'નમૂના' (Sample) વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
11. 'NCCS' વિશે સમજાવો. તેમજ 'NCCS' નું વર્ગીકરણ નક્કી કરતા બે મુખ્ય ચલો કયા છે? જણાવો.
12. ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં સંશોધન કરતી વખતે આવતી બે મુખ્ય પડકારોનો ઉલ્લેખ કરો.

E543-3

Seat No.....

Masters in Development Communication (MDC)
MDC 409 Introduction to Research: Level 2
Second Semester Examination
April-May 2025
(English Version)

Total Marks: 70

Time: 2:30 Hours

Instructions: All questions carry equal (14) Marks.

Q.1 'By nature, Media Research is interdisciplinary research'- Justify the statement. Give two examples and justify your arguments with necessary data. **(14 Marks)**

Or

Q.1 (A) Why traditional media related research is important? Discuss your perspective. **(7 Marks)**

Q.1 (B) Explain the importance of 'Literature Review' in Research. Also discuss how it contributes to the overall 'validity' and 'reliability' of research findings. **(7 Marks)**

Q.2 Discuss the various Data collection methods in communication research. Provide real-life examples of their application. **(14 Marks)**

Or

Q.2 (A) Explain, what is 'Audience Research?' Why it is needed? **(7 Marks)**

Q.2 (B) What do you understand by 'Quantitative Analysis?' Discuss its Uses & Limitations in detail. **(7 Marks)**

Q.3 Define 'Case Study.' Discuss the advantages and disadvantages of using case studies as a research method in communication studies. **(14 Marks)**

Or

Q.3 (A) Examine the significance of 'Poll surveys' in shaping public opinion and their implications for communication research. **(7 Marks)**

Q.3 (B) What do you mean by 'aided recall' in advertising research? How is it used to measure the effectiveness of an advertisement? **(7 Marks)**

Q.4 Write a detailed note on your Dissertation topic. Justify your research Design with examples. **(14 Marks)**

Or

Q.4 (A) What do you mean by 'Market Research?' Explain the process for market research and what kind of data can be gathered through this process. **(7 Marks)**

Q.4 (B) Describe, how Big Data and AI are transforming communication research? **(7 Marks)**

Q.5 Attempt any Seven out of Twelve: (14 Marks)

1. Write down the full form of SPSS.

(Page No.1)

(P.T.O)

2. Mention two good qualities of a Research Report.
 3. What is the full form of IRS and what does it do?
 4. How AI is useful for Communication Research? Give two reasons.
 5. Explain the importance of 'Data Management.'
 6. The marks obtained by a student in five subjects are: 60, 70, 75, 80 and 85. Find the Mean, Median, and Mode.
 7. Mention two things to be kept in mind while performing Focused Group Discussion (FGD).
 8. How do public relations research and advertising research differ? Give two differences.
 9. What is a 'frequency distribution?' How can it be useful in summarizing data?
 10. Explain the difference between a 'population' and a 'sample' in statistics.
 11. Explain 'NCCS.' What are the two main variables that decide the classification of the NCCS?
 12. Mention two major challenges faced while conducting research in rural areas.
-